

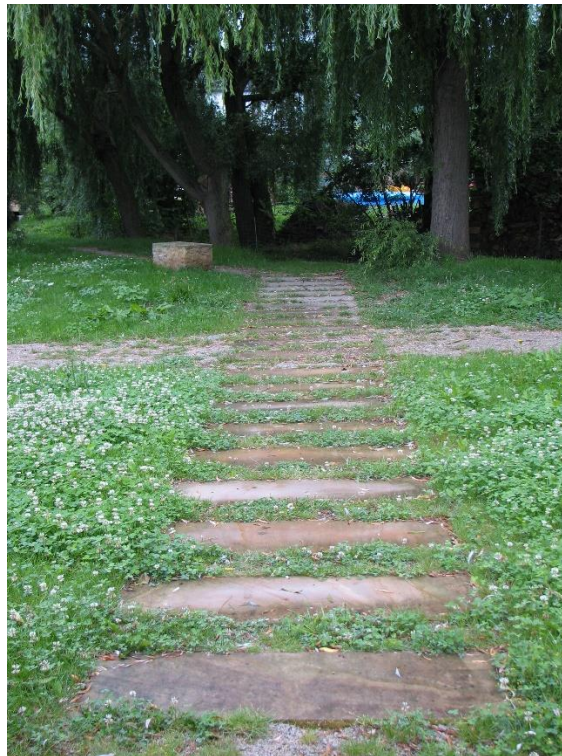
FICHE - STAPSTENEN PLAATSEN

Stapstenen zijn een klimaatrobuuste oplossing om bepaalde zones van je tuin toch makkelijk begaanbaar te maken, zonder meteen het hele oppervlak te verharden. Dankzij de brede voegen tussen de stapstenen kan hemelwater nog altijd makkelijk in de bodem infiltreren. Hieronder delen we de belangrijkste aandachtspunten voor het plaatsen van stapstenen in combinatie met een kruidig voegmengsel óf charmante bodembedekkers.

Stapstenen kiezen

Voor de stapstenen kies je best voor gebroken natuurstenen van een groot en dik formaat. Zeker als je de stapstenen los wil plaatsen, zonder gestabiliseerd zand (stabilisé).

Stapstenen zijn te verkrijgen in verschillende soorten natuursteen en in verschillende kleuren. Zand- of kalksteen in de kleuren grijs, beige of geel geven een warme mediterrane sfeer in combinatie met een kruidenvoegmengsel op een zonnige plek of schaduwrijke bodembedekkers in de schaduw.



Ondergrond voorbereiden

De meest eenvoudige manier om stapstenen tot een pad te verwerken, is ze los neer te leggen.

- Graaf de zone waar de stapstenen moeten komen 20 centimeter diep uit, plus de dikte van de stapstenen;
- Vul de onderste laag (15 centimeter) met een mengeling van 60 procent gravier (grof grind, fractie 20-40) en 40 procent aarde. Gebruik als aarde de reeds aanwezige grond. Bij kleigrond meng je deze best eerst met zand;
- Vul de bovenste laag (5 centimeter) met een mengeling van 60 procent gravier (fijner grind, fractie 10-20) en 40 procent aarde;
- Vul de voegen tussen de stapstenen met 100 procent aarde.

Deze opbouw garandeert stabiliteit en zorgt ervoor dat de voegen voldoende water doorlaten, zodat het kruidenvoegenmengsel optimaal kan groeien.

Na een tijdje komen de stapstenen vast te zitten. De tredplantjes in het kruidenvoegenmengsel of de schaduwrijke bodembedekkers zetten met hun worteltjes de stapstenen nog beter vast.

Stapstenen plaatsen

- Leg de stapstenen vlak zodat je er nadien gewoon met de grasmaaier over kan rijden om het kruidenmengsel te maaien;
- Voorzie voldoende brede voegen (3 à 5 cm) om het kruidenmengsel in te zaaien of de schaduwrijke bodembedekkers in te planten;



- Leg de stapstenen nooit in gestabiliseerd zand en gebruik geen voegmiddel op cementbasis. Dit zou begroeiing tussen de voegen onmogelijk maken.

Plaats je stapstenen in de zon, zaai de voegen dan in met een kruidenvoegenmengsel of met zonminnende bodembedekkers.

Kruidenvoegmengsel inzaaien

Voor het kruidenvoegenmengsel kan je terecht bij een gespecialiseerde firma in wilde bloemenzaden. Het mengsel moet droogteresistent, laagblijvend en tredvast zijn.

Zaai 2 gram per vierkante meter. Dit is zeer weinig, dus ga hierbij zeer voorzichtig te werk! De stapstenen worden niet meegerekend voor de berekening van de hoeveelheid voegenmengsel. Neem voor een goede maatstaf 20 à 40 procent van de totale oppervlakte (stenen en voegen samen). Koop altijd wat meer zadenmengsel omdat het mooier is om de randen rond de verharding mee in te zaaien. Dit geeft een veel natuurlijker beeld.

- **Aanbevolen zaaidichtheid:** 2 gram per vierkante meter.
- **Zaaiperiode:** van midden maart tot midden juni en vanaf eind augustus.
- **Maai-beheer:** maai de voegen één tot twee keer per jaar. Als de kruiden, afhankelijk van het weer, wat hoger komen te staan, kan een extra maaibeurt nodig zijn. Voer het maaisel altijd af.

De samenstelling van het voegenmengsel:

- *Bellis perennis* - madeliefje
- *Erophila verna* - vroegeling
- *Sagina subulata* - vetmuur
- *Sedum acre* - muurpeper
- *Thymus praecox* - kruiptijm
- *Thymus pulegioides* - grote tijm

Wil je de voegen beplanten met zonminnende bodembedekkers? Gebruik meerdere soorten door elkaar, dat ziet er natuurlijk uit. Je kan bijvoorbeeld de volgende soorten gebruiken:

- *Acaena buchananii* - stekelnootje
- *Cerastium tomentosum* - hoornbloem
- *Chamaemelum nobile 'Treneague'* - loopkamille
- *Dianthus deltoides 'Briljant'* - steenanjer
- *Geranium pratense* - ooievaarsbek
- *Houstonia caerulea 'Millards Variety'* - alpengemkers
- *Phlox subulata 'Bavaria'* - kruipplox
- *Prunella vulgaris* - kleine brunel
- *Sagina subulata* - vetmuur
- *Sagina subulata 'Aurea'* - vetmuur
- *Salvia officinalis 'Tricolor'* - bonte salie
- *Sedum acre* - vetkruid
- *Sedum album* - wit vetkruid
- *Sedum reflexum* - tripmadam
- *Sempervivum tectorium* - huislook
- *Thymus praecox* - kruiptijm
- *Thymus praecox 'Pink Chintz'* - kruiptijm
- *Thymus praecox 'Purple Beauty'* - kruiptijm
- *Thymus serpyllum* - wilde tijm

Plaats je stapstenen in de (half)schaduw, plant tussen de voegen dan schaduwrijke bodembedekkers.

Schaduwrijke bodembedekkers tussen de voegen planten

Gebruik verschillende soorten laagblijvende bodembedekkers tussen de stapstenen. Dit geeft een leuker beeld en verhoogt de biodiversiteit. Enkele mogelijk bodembedekkers zijn:

- *Ajuga reptans* - kruipend zenegroen
- *Asplenium ruta-muraria* - muurvaren
- *Asplenium trichomanes* - steenbreekvaren
- *Cymbalaria muralis* - muurleeuwenbek
- *Alchemilla erythropoda* - dwergvrouwenmantel
- *Fragaria vesca* – bosaardbei
- *Phlox subulata 'Bavaria'* - kruipplox
- *Viola labradorica* - labradorviooltje
- *Waldsteinia ternata* - goudaarbei



Bloembollen planten tussen stapstenen

Tussen de bodembedekkers kan je hier en daar ook bollen planten zodat je in het voorjaar kleur hebt tussen de stapstenen. Plant de bollen in de voegen aan de randen van het pad omdat deze soorten wat hoger worden. Enkele mogelijke bollen zijn:

- *Colchium autumnale* - herfsttijloos
- *Crocus vernus 'mix'* - krokus
- *Galanthus nivalis* - sneeuwkllokje
- *Hyacinthoides non-scripta* - wilde hyacint
- *Narcissus psuedonarcissus* - wilde narcis
- *Primula elatior* - slanke sleutelbloem
- *Primula veris* - gulden sleutelbloem

Foto's: © Wim Collet